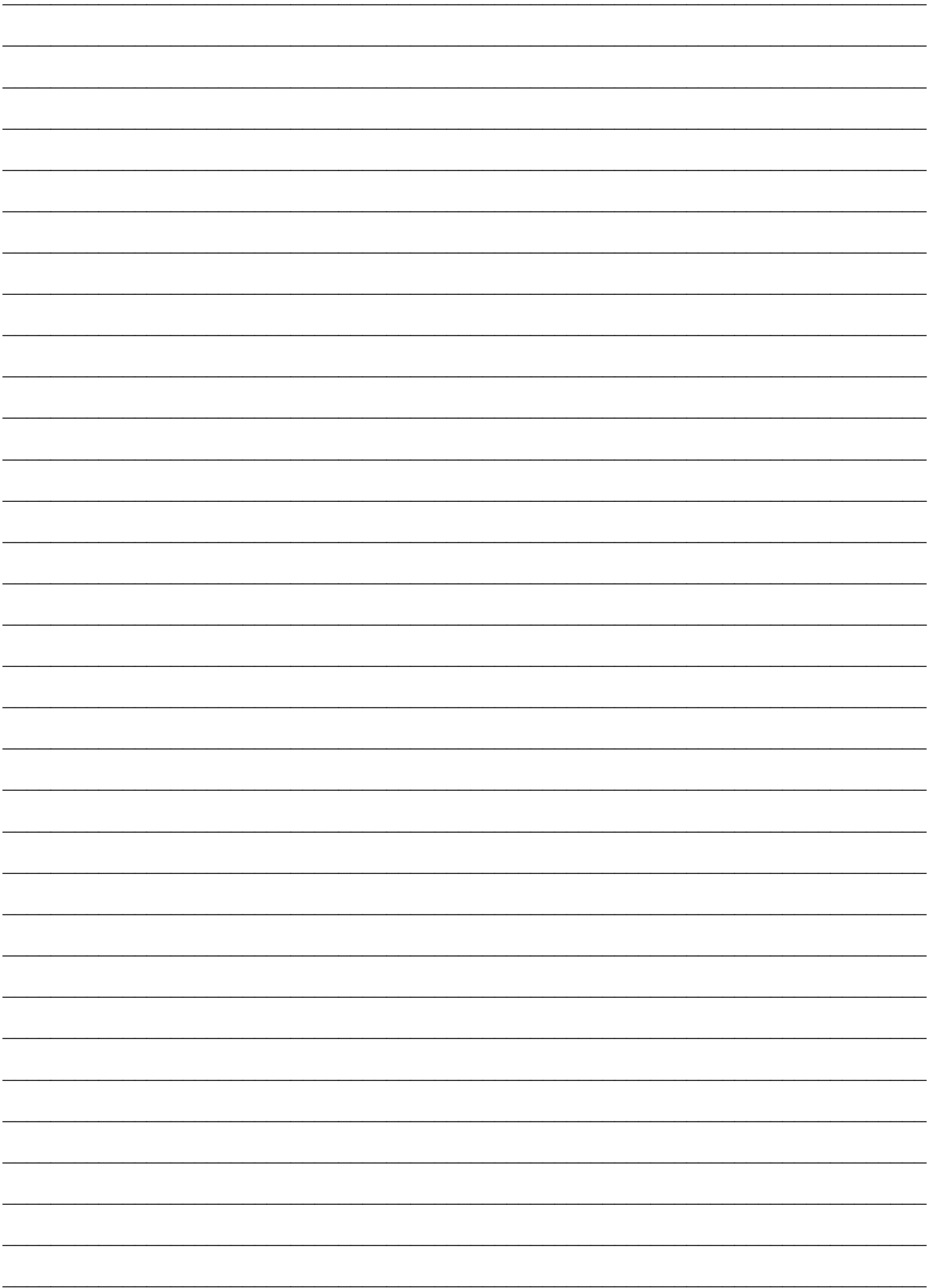

II ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПАДИ З ІСТОРІЇ У 2025/2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

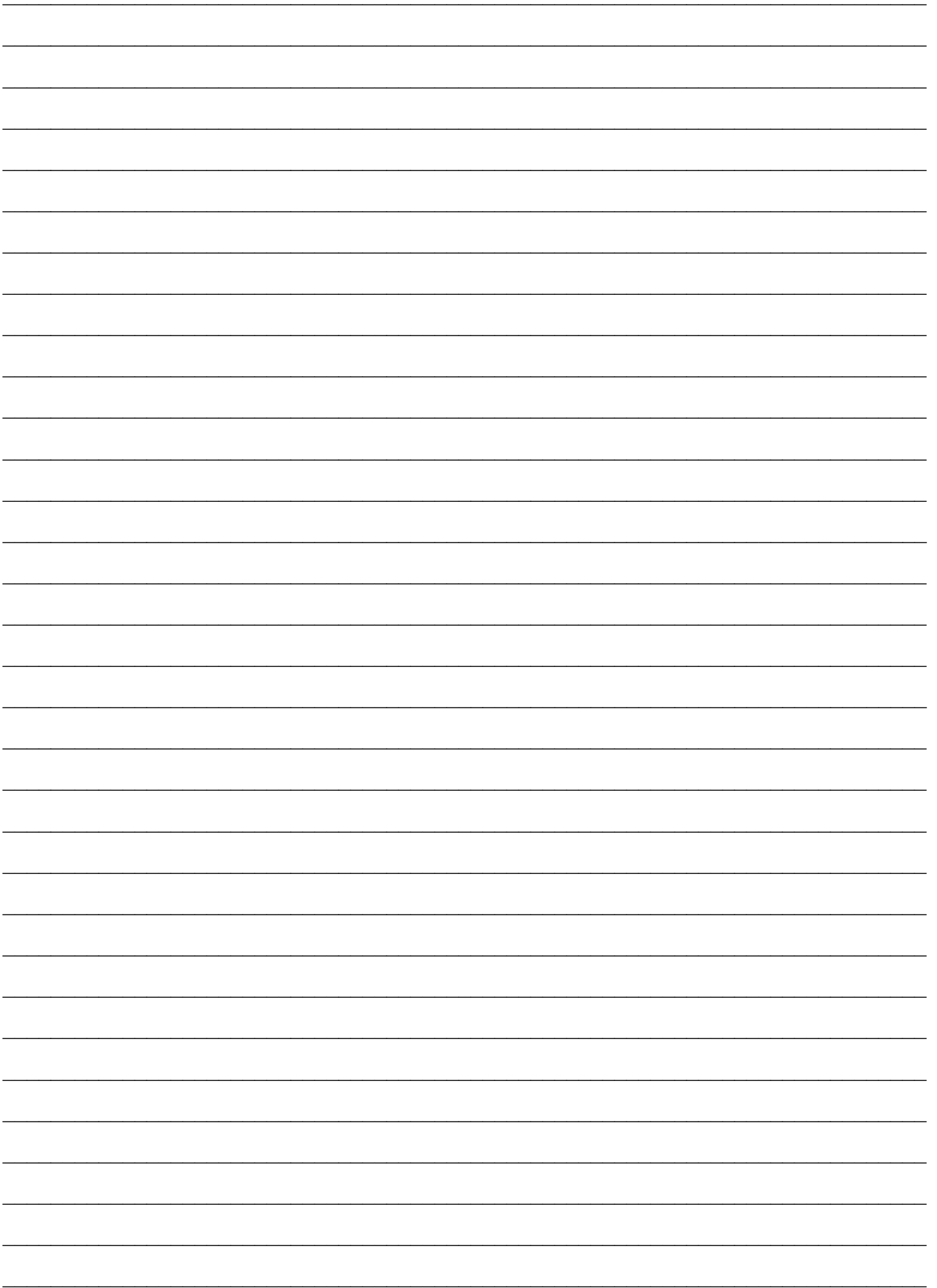
10 КЛАС

1. XIX століття часто називають «довгим». Поясніть, чому історики використовують це поняття та які події визначають початок і завершення «довгого XIX століття». Проаналізуйте, як процеси модернізації, національного відродження та революцій пов'язані з цією періодизацією. Наведіть аргументи та конкретні історичні приклади. (Кількість балів – 20)

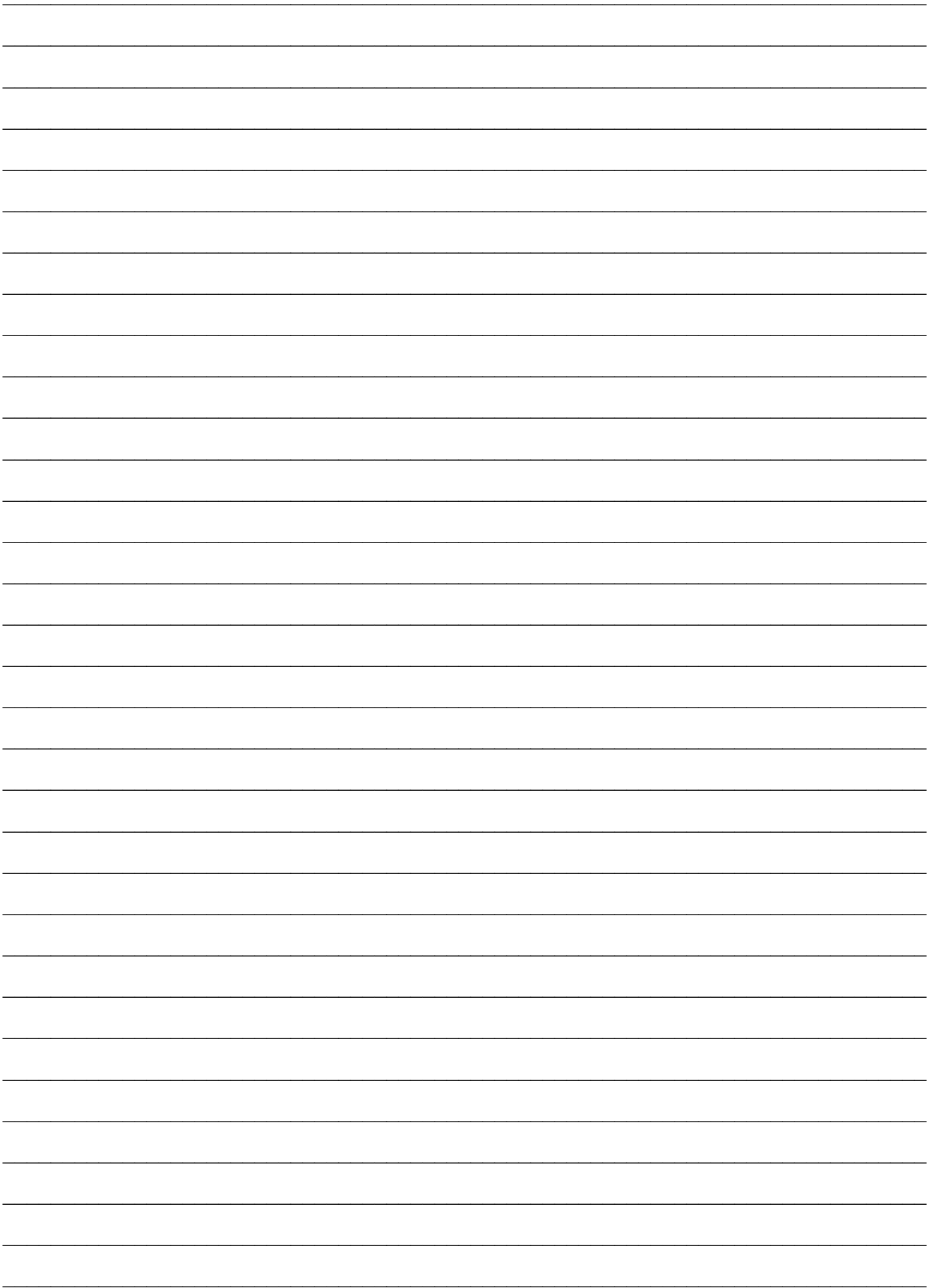
[illegible]

[illegible]

[illegible]

4. Дайте визначення наступним умовним назвам і термінам. (Кількість балів – 8)

А) «Трикутник смерті» (історія України) _____

Б) «Верденська м'ясорубка» _____

В) «Диво на Віслі» _____

Г) «Листопадовий зрив» або «Листопадовий чин» _____

Д) аболіціонізм _____

Е) гомруль _____

Є) дискримінація _____

Ж) картель _____

5. Заповніть пропуски в синхроністичній таблиці «Україна і світ у XX ст.». У кожену клітинку впишіть по дві важливі події. (Кількість балів – 8)

Події всесвітньої історії	Рік	Події в Україні
	1914	
	1917	

	1919	
	1921	

6. Визначте причини і наслідки зазначених подій. У кожному клітинку впишіть по дві позиції. (Кількість балів – 8)

Причини	Подія	Наслідки
	Громадівський рух 60-х років XIX ст.	
	«Весна народів» – революції в Європі 1848–1849 рр.	
	Революція Мейдзі в Японії (1868 р.)	

	Діяльність «Руської трійці» 1833–1837 рр.	
--	---	--

7. Заповніть пропуски в історичній довідці про Євгена Петрушевича. (Кількість балів – 8)

«Народився 1863 р. у м. Буськ. Навчався на юридичному факультеті _____ університету. Відкрив власну адвокатську контору у Сокалі, став головою місцевого відділення товариства «Просвіта». У 1907-1918 рр. – депутат австрійського парламенту, заступник голови _____. З 1910 р. – депутат галицького сейму. Під час першої світової війни був членом _____ Ради та _____ Ради. 19 жовтня 1918 р. як президент Української Національної Ради проголосив створення на українських землях Австро-Угорщини Української держави. 4 січня 1919 р. обраний _____ Західно-Української Національної Ради. Після проголошення Акту Злуки 22 січня 1919 р. став членом Директорії УНР. 9 червня 1919 р. призначений _____ Західної Області УНР. Невдовзі виявилися гострі розходження політичних ліній з Петлюрою, передусім з приводу можливого союзу з Польщею. Після укладення 21 квітня 1920 р. договору між УНР і Польщею не визнав цей акт і очолив дипломатичну боротьбу за самовизначення Галичини на міжнародній арені. У серпні 1920 р. сформував екзильний уряд Диктатора, який припинив свою діяльність 15 березня 1923 р. після рішення _____ про передачу Галичини до складу Польщі. У 1920-х рр. перейшов на позиції «радянськості», але порвав з нею після краху політики _____ в УСРР. Помер у Берліні в 1940 р.»

8. Прочитайте уривки з історичних документів. Визначте: а) коли кожен із них був написаний/оприлюднений, б) з якого приводу, в) хто був його автором. (Кількість балів – 8)

А) «... протягом семи з половиною місяців усі свої сили клав на те, щоби вивести країну з того важкого становища, у котрому вона знаходилася. Бог не дав мені сили впоратися з цим завданням. Нині з огляду на умови, що склалися, керуючись винятково благом України, від влади відмовляюся».

Б) «... Наше міжнародне становище, як суверенної держави, було визнано союзними державами й тепер дістає своє підтвердження від держав нейтральних. Український народ, прагнучи до своєї державної самостійності, має метою тільки забезпечення свого економічного й культурного добробуту. З відкритим серцем пішов він на зустріч дружньому відношенню з Великим Доном й Кубанню і буде вітати і сприяти утворенню добробуту й непохитного державного ладу в братерській йому Великоросії, синам якої Україна й тепер дає широку гостинність. В області внутрішнього життя краю наше правительство видало ряд законів, котрі кладуть міцну основу для майбутньої державності України».

В) «... Передбачаю всю трудність стоячої переді мною праці і молю Бога дати мені силу, аби гідно виконати те, що я вважаю своїм обов'язком перед рідною Україною в сучасний виключний і критичний для неї час. Мені далекі і чужі будь-які власні побудження, і головною своєю метою я ставлю користь і благо народу і всім дорогої нам України. В цій свідомості кличу всіх Вас, громадян і козаків України – без різниці національності й віросповідання – допомогти мені і моїм працівникам і співробітникам у нашому загальному велико відповідальному ділі».

Г) «... Серед решти частин багатостраждальної Росії на Україну випала найбільш щаслива доля. Україна перша навела в себе порядок і законність. ... Ставлячись із співчуттям до всіх страждань Великоросії, Україна всіма силами старалась допомогти своїм братам, виявляючи їм велику гостинність і підтримуючи їх всіма можливими засобами в боротьбі за відновлення в Росії міцного державного порядку ... Україні належить одне з чільних місць, бо від неї пішов порядок і законність в краї і в її межах перший раз свідомо відродилися всі принижені і гноблені більшовицьким деспотизмом громадяни колишньої Росії. Від неї пішли дружба і єднання їх славним великим Доном і славними Кубанськими і Терськими козаками. На цих принципах... має формуватися майбутня політика нашої України. Їй першій належить виступити в справі створення Всеросійської федерації, кінцевою метою якої буде відновлення великої Росії».
